

Gândacii de frunze (Coleoptera, Chrysomelidae) din munții Codru-Moma (Munții Apuseni, România)

Aurelian Leonardo ILIE

Abstract

Leaf-beetles (Coleoptera, Chrysomelidae) from Codru-Moma mountains (Apuseni mountains, Romania)

Leaf-beetle`s fauna from Codru-Moma mountains (Romania) includes 53 species, collected during 2004-2005. *Cryptocephalus schaefferi* Schr, *Chrysolina aurichalcea problematica* Kasz, *Psylliodes instabilis* Foudr, are rare in romanian fauna.

Key words: Chrysomelidae, Codru-Moma, Romania

Introducere

Componentă a Carpaților Occidentali, munții Codru-Moma sunt situați în extremitatea sudică a județului Bihor (cea mai mare parte a suprafeței) și în nordul județului Arad.

Sunt alcătuiți din două masive: Codru și Moma, separate printr-o curmătură provenită prin eroziunea văilor Moneasa și Briheni. Altitudinile sunt situate în jurul valorii de 1000m. Vârfurile dominante: Pleșu (1112m), dealul Vârful (1095m), vf Devii (1041m), vf Momuța (930m).

Vegetatia aparține etajului fagului, fiind reprezentată prin păduri pure de fag sau de amestec, alături de gorun, carpen, ulm, frasin și rareori la altitudini superioare bradul și molidul.

Stratul arbustiv este mai slab reprezentat: alunul, cornul, măceșul, păducelul etc.

De asemenea se pot întâlni pajiști secundare sau poieni alcătuite în principal din diverse graminee, leguminoase în special specii de trifoi etc.

Material și metode

Cercetările s-au efectuat în perioada 2004-2005, în intervalul iunie-

august. Colectarea s-a realizat cu ajutorul fileului entomologic prin procedeul "cosire" și manual, prin observații directe.

Studii asupra crisomelidelor din această zonă nu au fost realizate până în prezent.

Determinarea speciilor s-a realizat cu ajutorul diferitelor surse bibliografice (Freude et colab, 1966; Kaszab, 1962), iar nomenclatura actualizată s-a realizat după consultarea lucrării autorilor (Kippenberg, Doberl, 1994).

Rezultate și discuții

Cercetările efectuate au reliefat existența următoarelor specii:

Subfamilia *Cricocerinae* Latreille, 1807

Oulema (Oulema) melanopus Linnaeus, 1758

Lilioceris merdigera Linnaeus, 1758

Subfamilia *Clytrinae* Kirby, 1837

Labidostomis longimana Linnaeus, 1761

Lachnaia sexpunctata Scopoli, 1763

Clytra laeviuscula Ratzeburg, 1837

Smaragdina salicina Scopoli, 1763

Smaragdina aurita Linnaeus, 1767

Smaragdina xanthaspis Germar, 1824

Subfamilia *Cryptocephalinae* Gyllenhal, 1813

Pachybrachis sinuatus Mulsant et Rey, 1859

Cryptocephalus (Protochylus) schaefferi Schrank, 1789

Cryptocephalus (Burlinius) ocellatus Drapiez, 1819

Cryptocephalus (Cryptocephalus) bipunctatus Linnaeus, 1758

Cryptocephalus (Cryptocephalus) aureolus illyricus Franz, 1949

Cryptocephalus (Cryptocephalus) sericeus sericeus Linnaeus, 1758

Cryptocephalus (Cryptocephalus) hipochaeridis hipochaeridis Linnaeus, 1758

Cryptocephalus (Cryptocephalus) moraei Linnaeus, 1758

Cryptocephalus (Cryptocephalus) octacosmus Bedel, 1891

Cryptocephalus (Cryptocephalus) sexpunctatus Linnaeus, 1758

Subfamilia *Chrysomelinae* Latreille, 1802

Chrysolina (Ovostoma) olivieri olivieri Bedel, 1892

Chrysolina (Menthastriella) herbacea Duftschmid, 1825

Chrysolina (Erythrochrysa) polita Linnaeus, 1758

Chrysolina (Colaphodes) haemoptera Linnaeus, 1758

Chrysolina (Colaphosoma) sturmi Westhoff, 1882

Chrysolina (Stichoptera) sanguinolenta Linnaeus, 1758

Chrysolina (Fastuolina) fastuosa Scopoli, 1763
Chrysolina (Anapachys) aurichalcea problematica Kaszab, 1962
Oreina (Virgulatorina) virgulata virgulata Germar, 1824
Colaphus sophiae Schaller, 1783
Gastrophysa polygona Linnaeus, 1758
Gastrophysa viridula De Geer, 1775
Sclerophaedon carpathicus Weise, 1875
Timarcha (Timarchostoma) goettingensis Linnaeus, 1758
Subfamilia *Galerucinae* Latreille, 1802
Galeruca (Galeruca) tanaceti Linnaeus, 1758

Subfamilia *Alticinae* Kutschera, 1859
Phyllotreta nemorum Linnaeus, 1758
Longitarsus (Longitarsus) ganglbaueri Heikertinger, 1912
Longitarsus (Longitarsus) melanocephalus De Geer, 1775
Altica oleracea Linnaeus, 1758
Asiolestia ferruginea Scopoli, 1763
Asiolestia femorata Gyllenhal, 1813
Podagriscus fuscicornis fuscicornis Linnaeus, 1767
Podagriscus malvae malvae Illiger, 1807
Chaetocnema (Chaetocnema) hortensis Geoffroy, 1785
Chaetocnema (Tlanoma) chlorophana Duftschmid, 1825
Dibolia (Dibolia) carpathica Weise, 1893
Mniophila muscorum Koch, 1803
Batophila rubi Paykull, 1799
Minota carpathica Heikertinger, 1911
Derocrepis rufipes Linnaeus, 1761
Psylliodes (Psylliodes) instabilis Foudras, 1860
Psylliodes (Psylliodes) subaenea Kutschera, 1864

Subfamilia *Cassidinae* Gyllenhal, 1813
Cassida (Odontionycha) viridis Linnaeus, 1758
Cassida (Cassida) vibex Linnaeus, 1758
Cassida (Cassida) sanguinolenta O.F.Muller, 1776

Se constată prezența a 53 de specii care aparțin la 7 subfamilii și 28 de genuri. Numărul relativ mai mic de specii poate fi explicat prin condițiile meteo nefavorabile (precipitațiile abundente și frecvente, temperaturile mai scăzute) din perioada de colectare și totodată prin numărul mai mic de specii vegetale existente în zona montană comparativ cu celelalte forme de relief, care se repercutează implicit asupra numărului speciilor de crisomelide, care sunt coleoptere exclusiv fitofage.

Precizez că este vorba de date preliminare, urmând ca cercetările să continue în viitor.

Se remarcă totuși existența unor specii, considerate mai rare în fauna României: *Cryptocephalus schaefferi* Schr, *Chrysolina aurichalcea problematica* Kasz, *Psylliodes instabilis* Foudr.

Restul speciilor sunt comune, uneori chiar frecvente în fauna României și corespund biotopului și zonelor de relief menționate în literatura de specialitate.

Ca o curiozitate, fauna munților Codru-Moma include și specia *Mniophila muscorum* Koch, probabil cel mai minuscul coleopter crisomelid din fauna României (1-1,5mm) care trăiește adesea sub mușchii de pământ din pădurile zonelor deluroase înalte și montane.

Concluzii

În urma investigațiilor efectuate în perioada 2004-2005, fauna de crisomelide a munților Codru-Moma cuprinde un număr de 53 specii, dintre acestea 3 specii fiind considerate rare în fauna României.

BIBLIOGRAFIE

- BERINDEI I., POP G.. 1972. Județul Bihor, Edit Acad. R.S.R, București
FREUDE H., HARDE H., LOHSE G. A. 1996. Die Kafer Mitteleuropas, Band 2, Phytophaga, **9**: 95 - 278, Goecke & Evers, Krefeld.
ILIE A. L. 2006. Gândacii de frunze din Bihor, Ed. Sitech, Craiova.
KASZAB Z. 1962. Fauna Hungariae, Chrysomelidae, Academiai Kiado, Budapest.
KIPPEMBERG H., DOBERL H. 1994. Familie Chrysomelidae in: LOHSE G. G. & LUCHT W. H.: Die Kafer Mitteleuropas **3**, Supplementband: 17-142, Krefeld.

Aurelian Leonardo ILIE
Str. Elena Teodorini, Nr. 18
Craiova, 200196
e-mail: aurelian_ilie@yahoo.fr

Received: 7.12.2006
Accepted: 10.12.2006
Printed: 22.12.2007